

[27]
E+KExamination ~~December~~ 2020

Date: 24/12/2020, Thursday

Time: 10:00 am to 12:00 pm

M. A. Sem. – III (CBCS)

Subject Code No: PA03ESOC22

Subject Title: Concept & Theories of Industrial Sociology

Total Marks: 70

Q-1 Answer by selecting the appropriate options from the following: (08)

1. Who says industrial sociology will cover all sociological studies along with the production system?

(a) N.R. Sheth (b) J.P. Trivedi (c) Akshaykumar Desai

2. Which type of branch Industrial Sociology is, of general Sociology?

(a) Exclusive (b) Easy (c) Complicated

3. Who has studied the relationship between industry and society?

(a) Political sociology (b) Industrial sociology

(c) Sociology of the environment

4. Which type of recruitment is it called in which recruitment is done directly from internal or external sources without using any medium?

(a) Indirect (b) Real (c) Both

5. What is the reason for the change of worker's job?

(a) Low wages (b) The Question of accommodation

(c) Both

6. Which type of science basically Industrial Sociology is?

(a) Transaction oriented (b) Pure (c) Product oriented

7. Who examined the relationship between economy and religion?

(a) K. Marx (b) Weber (c) August Cont

8. Who gave the definition of work as, "Work is with a certain goal in which strength is consumed."

- (a) Oxford Dictionary (b) Srinivas (c) Robert Merton

Q-2 Answer the following question (Any two)

- 1) Give the definition of industrial sociology and state the problems seen in India. (20)
- 2) Explain the concepts of work, modernity and organization. (20)
- 3) Explain the meaning and functions of a trade union. (20)
- 4) Explain the concept of economy and its archaic view-point. (20)

Q-3 Write a short note: (Any two)

- 1) Industrial cities. (11)
- 2) The effects of industrialization on caste. (11)
- 3) The importance of industrial sociology. (11)
- 4) Industry and society. (11)

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ દ્વારા પસંદ કરી જવાબ આપો.

(૦૮)

૧. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર ઉત્પાદન વ્યવસ્થા સાથે બધા જ સમાજશાસ્ત્રીય અભ્યાસોને આવરી લેશે તેમ કોણ કહે છે?

(અ) એન.આર. શેઠ

(બ) જી.પી. ત્રિવેદી

(ક) અક્ષયકુમાર દેસાઈ

૨. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર સામાન્ય સમાજશાસ્ત્રની કેવી શાખા છે?

(અ) વિશિષ્ટ

(બ) સરળ

(ક) જટીલ

૩. ઉદ્યોગ અને સમાજ વચ્ચેના સંબંધનો અભ્યાસ કોણે કર્યો છે?

(અ) રાજકીય સમાજશાસ્ત્ર

(બ) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર

(ક) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર

૪. કોઈપણ માધ્યમનો ઉપયોગ કર્યા વિના સીધી રીતે જ આંતરિક કે બાહ્ય સ્ત્રોતમાંથી કરવામાં આવતી ભરતીને કેવી ભરતી કહેવાય?

(અ) પરોક્ષ

(બ) પ્રત્યક્ષ

(ક) બંને

૫. કામદારોની નોકરીનું ફેરબદલીનું કયું કારણ જવાબદાર છે?

(અ) ઓછું વેતન

(બ) રહેઠાણનો પ્રશ્ન

(ક) બંને

૬. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર મૂળભૂત રીતે કેવું વિજ્ઞાન છે?

(અ) વ્યવહારલક્ષી

(બ) શુદ્ધ

(ક) ઉત્પાદનલક્ષી

૭. કોણે ધર્મ અને અર્થવ્યવસ્થા વચ્ચેનો સંબંધ તપાસ્યો હતો?

(અ) કે. માક્સ

(બ) વેબર

(ક) ઓગસ્ટ કોન્ટ

૮. “જેમા શક્તિ વપરાય છે તેવા ચોક્કસ હેતુ માટેનો પ્રયાસ છે” કામની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે?

(અ)ઓક્સફર્ડ ડિક્શનરી

(બ)શ્રીનિવાસ

(ક)રોબર્ટ મર્ટન

પ્રશ્ન- ૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ બે)

- ૧) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રની પરિભાષા આપી ભારતમા જોવા મળતી ઔદ્યોગિક સમસ્યાઓ જણાવો. (૨૦)
- ૨) કાર્ય, અનુ આધુનિકતા અને સંગઠનના ખ્યાલો સમજાવો. (૨૦)
- ૩) કામદાર સંગઠનનો અર્થ અને કાર્યો જણાવો. (૨૦)
- ૪) આર્થિક ખ્યાલ સમજાવી તે અંગેનો જુનવાણી દૃષ્ટિબિંદુ સમજાવો. (૨૦)

પ્રશ્ન ૩ દેકનોધ લખો. (કોઈપણ બે)

- ૧) ઔદ્યોગિક શહેરો. (૧૧)
- ૨) ઔદ્યોગિકરણની જ્ઞાતિ પર થયેલી અસરો. (૧૧)
- ૩) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ. (૧૧)
- ૪) ઉદ્યોગ અને સમાજ. (૧૧)

— X —